

Päähaku, teologian ja uskonnotutkimuksen kandiohjelma

Valintakoe 24.5.2018 klo 9.00–13.00

Kirjoita henkilö- ja yhteystietosi tekstaamalla.

Kirjoita nimesi latinalaisilla kirjaimilla (abcd...), älä esimerkiksi kyrillisillä kirjaimilla (абвгд...).

Jos sinulla ei ole suomalaista henkilötunnusta, kirjoita sen asemesta syntymäaikasi.

Kirjoita henkilötietosi kaikille sivuille.

Sukunimi	
Kaikki etunimet	
Henkilötunnus	
Sähköpostiosoite	
Puhelinnumero	

Tarkista sivunumeroiden avulla, että olet saanut kaikki sivut.

Kirjoita alla olevaan laatikkoon nimikirjoituksesi merkinä siitä, että olet tarkistanut edellä mainitut asiat.

Nimikirjoitus	

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamasi vastaukset arvostellaan, jätä alla oleva laatikko tyhjäksi.

Jos haluat, että tehtäviin kirjoittamiasi vastauksia ei arvostella, kirjoita alla olevaan laatikkoon teksti "*Haluan, että vastauksiani ei arvostella*". Tässä tapauksessa saat vastauksistasi nolla pistettä.

Arvostelusta luopuminen	

TEOL

Sivu: 2 (11)

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

wvc

Lue huolellisesti kaikki ohjeet läpi

- Tarkista, että saamassasi koenipussa on kansilehden ja ohjesivujen (sivut 1–4) lisäksi:
 - kysymys- ja vastausosio (sivut 5–11)
 - yksi ruutupaperiarkki omia muistiinpanoja varten (konseptipaperi)
- Vastaa tehtäviin ytimekkäästi ja koekirjallisuuden ja/tai aineiston mukaisesti. Ole huolellinen, että vastaat kuhunkin tehtävään oikean aineiston perusteella. Selkeästä esitystavasta, oikeakielisydestä ja esseen hyvästä rakenteesta voi saada 0,25–0,5 pistettä.
- Kirjoita vastauksesi suomeksi tai ruotsiksi. Muilla kielillä kirjoitettuja vastauksia ei huomioida arvostelussa.
- Kirjoita kukin vastaus sille varattuun viivoitettuun tilaan. Kullekin vastausriville saa kirjoittaa vain yhden rivin tekstiä. Arvostelija ei huomioi merkintöjä, jotka ovat vastaukselle varatun tilan ulkopuolella.
- Kirjoita lyijykynällä ja selvällä käsialalla. Arvostelija tulkitsee tulkinnanvaraiset merkinnät vähiten pisteitä tuottavan vaihtoehdon mukaisesti.
- Voit luonnostella vastauksiasi ruutupaperille. Ruutupaperille tekemiäsi merkintöjä ei huomioida arvostelussa. Olet saanut yhden arkin ruutupaperia. Voit tarvittaessa pyytää lisää ruutupaperia valvojalta.
- Pidä koemateriaalisi niin, että lähelläsi istuvat hakijat eivät pysty katsomaan vastauksiasi ja merkintöjasi.

Pisteyttäminen

Valintakoe pisteytetään asteikolla 0–30. Hyväksytyksi tulemisen edellytyksenä on, että saat kokeen jokaisesta osiosta vähintään 2 pistettä ja valintakokeesta yhteensä vähintään 12 pistettä. Mikäli saamasi pisteet jäävät alle vaaditun vähimmäispistemäärän kokeen jostain osiosta, muita osia ei arvostella.

Jos haluat valvojan huomion

Jos haluat valvojan huomion, niin nosta kätesi. Valvoja tulee luoksesi. Kerro asiasi valvojalle hiljaisella äänellä.

Jos haluat käydä vessassa

Voit käydä vessassa valvojan saattamana. Valvoja saattaa vessaan vain yhden kokelaan kerrallaan.

Useimpien koesalien läheisyydessä on vain kaksijakoisen sukupuolijärjestelmän mukaisia vessoja. Tämän vuoksi sinua vessaan saattavan valvojan on oltava miespuolinen, jos haluat käydä miehille tarkoitetussa vessassa, ja naispuolinen, jos haluat käydä naisille tarkoitetussa vessassa.

Jos haluat käydä vessassa, toimi seuraavasti:

1. Tarkista, että koesalissa on vähintään kaksi valvojaa ja että vähintään yksi valvojista on sellainen, joka voi saattaa sinut vessaan. Jos nämä ehdot eivät täyty, odota, että tilanne muuttuu.
2. Käännä esiin tämän kansilehti- ja ohjesivun sivu 2, jossa on isolla fontilla merkintä WC, ja nosta sitten nippu pystyyn teksti itsestäsi poispäin siten, että valvoja huomaa sinut ja tulee luoksesi. Odota kärsivällisesti. Valvoja ei välttämättä voi saattaa sinua vessaan heti. Valvoja ei myöskään välttämättä vie kokelaita vessaan samassa järjestyksessä, jossa kokelaat ilmoittivat tarpeestaan käydä vessassa.
3. Kun valvoja antaa sinulle merkin, kerää koepaperisi konseptiarkin sisälle ja jätä nippu pöydälle ja seuraa valvojaa vessaan.

Kun aiot palauttaa koepaperit

Kun aiot palauttaa koepaperit, järjestä paperit konseptiarkin sisälle samaan järjestykseen, jossa paperit sait.

Kun lähdet palauttamaan koepapereita, ota mukaasi kaikki tavarat, jotka olet istumapaikalle vienyt, jotta sinun ei tarvitsisi palata noutamaan kyseisiä tavaroita.

Palauta kaikki saamasi koepaperit, myös suttupaperit, salin etuosassa olevalle valvojalle.

Palauta kaikki paperit, vaikket olisikaan tehnyt joitakin tehtäviä tai mitään tehtäviä. Todista henkilöllisyytesi, kun palautat paperit. Muista koepaperinipun kansilehden allekirjoitus. Kokeeseen osallistuminen ja koepapereiden palautus merkitään palautuksen yhteydessä osallistujalistaan kokeen valvojan toimesta. Tarvittaessa saat kokeen valvojalta erillisen todistuksen valintakokeeseen osallistumisesta.

OSA 1.

Kysymys ennakkolukemiston artikkelin *Polemiikki identiteetin muodostuksen välineenä Raamatussa ja Koraanissa*, 2018 (Ilkka Lindstedt ja Nina Nikki) pohjalta.

Artikkeli kuvaa identiteetin muodostukseen ja ryhmäkäyttäytymiseen liittyviä yleisiä ilmiöitä ja niiden esiintymistä Raamatun ja Koraanin teksteissä. Kuvaile artikkelin pohjalta, miten nämä ilmiöt näkyvät oheisissa Uuden testamentin (A) ja Koraanin (B) teksteissä. Vastaustila on tekstin A ja B alla. Vastauksen tulee olla esseemuotoinen (10 p). Älä ylitä viivoitettua vastaustilaa. Vastaustilan ylittänyttä tekstiä ei oteta arvostelussa huomioon.

A: PAAVALIN KIRJE GALATALAISILLE*Hagar ja Saara*

4:21 Te, jotka tahdotte elää lain alaisuudessa, vastatkaa: ettekö kuule, mitä laki sanoo? 22 Pyhissä kirjoituksissa kerrotaan, että Abrahamilla oli kaksi poikaa, joista toisen synnytti orjatar, toisen vapaa nainen. 23 Orjattaren poika syntyi luonnonjärjestyksen mukaisesti, vapaan naisen poika sen sijaan lupauksen voimasta. 24 Tämä on vertauskuva. Naisilla tarkoitetaan kahta liittoa. Toinen on Siinainvuoren liitto, joka synnyttää orjuuteen, ja se on Hagar. 25 Hagar tarkoittaa Arabiassa olevaa Siinainvuorta, ja sitä vastaa nykyinen Jerusalemi, joka lapsineen elää orjuudessa. 26 Mutta taivaallinen Jerusalemi on vapaa, ja se on meidän äitimme. 27 Onhan kirjoitettu:

-- Iloitse, sinä hedelmätön, joka et synnyttä! Riemuitse ja huuda, sinä joka et tunne synnytystuskia! Sillä yksinäisellä on paljon lapsia, enemmän kuin sillä, jolla on mies. 28 Veljet, te olette lupauksen lapsia, niin kuin lisä oli. 29 Niin kuin luonnonjärjestyksen mukaisesti syntynyt silloin vainosi Hengen vaikutuksesta syntynyttä, niin on laita nytkin. 30 Mutta mitä pyhät kirjoitukset sanovatkaan? "Aja pois orjatar ja hänen poikansa, sillä orjattaren poika ei saa jakaa perintöä vapaan naisen pojan kanssa." 31 Me emme siis, veljet, ole orjattaren vaan vapaan naisen lapsia.

(Kirkkoraamattu 1992)

B: KORAANI, suura 3

110 Te [so. uskovat] olette paras kansakunta, joka ihmisten parista on noussut. Te käskette kohtuulliseen, kiellätte pahasta ja uskotte Jumalaan. Jos Kirjan ihmiset uskoisivat Jumalaan, se olisi heille itselleen parasta. Osa heistä uskookin, mutta useimmat ovat pahantekijöitä. 111 He eivät voi aiheuttaa teille suurta vahinkoa. Jos he taistelevatkin teitä vastaan, he kääntävät pian selkensä, eikä heitä auteta. 112 He saavat osakseen nöyryyksen, missä ovatkin, paitsi jos he tekevät sopimuksen Jumalan ja ihmisten kanssa. He ovat käyneet sisälle Jumalan vihaan ja saaneet osakseen kurjuuden, koska he eivät uskoneet Hänen merkkeihinsä vaan surmasivat profeettoja ilman oikeutusta. Tämä on heidän palkkansa, koska he eivät totelleet vaan rikkoivat.

TEOL

Sivu: 9 (11)

Nimi: _____

Henkilötunnus: _____

OSA 3.

Kysymykset ennakkolukemiston artikkelista *Elämää uskonrukouksessa. Eletty usko vanhoillislestadiolaisten ehkäisykeskustelun valossa, 2017* (Meri-Anna Hintsala).

1. Hintsala käsittelee artikkelissaan elettyä uskoa vanhoillislestadiolaisten ehkäisykeskustelun valossa. Määrittele Hintsalan artikkelin pohjalta seuraavat kolme (3) käsitettä. Älä ylitä viivoitettua vastaustilaa. Vastaustilan ylittänyttä tekstiä ei oteta arvostelussa huomioon.

1.1 pyhä (0–2 p)

1.2 eletty uskonto (0–2 p)

1.3 uskonnollinen käytänne (0–2 p)

2. Millainen on Hintsalan mukaan ruumiin ja teologian suhde lestadiolaisuudessa? Vastauksen tulee olla esseemuotoinen. (0–4 p)

Valintakokeen ennakkomateriaalit 2018 / förhandsmaterial för urvalsprovet 2018:

Teologia ja uskonntutkimus / teologi och religionsforskning

Materiaali 1: Hintsala, Meri-Anna: ”Elämää uskonrukouksessa. Eletty usko vanhoillislestadiolaisten ehkäisykeskustelun valossa”. Teologinen aikakauskirja 3/2017, s. 226-240.

https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/teologinen_ennakkomateriaali_1_hintsala_elamaa_uskonrukouksessa.pdf

Materiaali 2: Sillfors, Mikko: ”Ateismin lähteillä. Jumalattomuuden alkuperän ja yleistymisen tarkastelua”. Uskonntutkija-verkkolehti 1/2014.

https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/teologinen_ennakkomateriaali_2_sillfors_ateismi.pdf

Materiaali 3: Lindstedt, Ilkka, ja Nina Nikki: ”Polemiikki identiteetin muodostuksen välineenä Raamatussa ja Koraanissa”. Tiede ja edistys 1/2018, s. 31-47.

https://www.helsinki.fi/sites/default/files/atoms/files/teologinen_ennakkomateriaali_3_lindstedt_nikki_polemiikki_identiteetin_muodostuksen_valineena_raamatussa_ja_koraanissa.pdf

Mallivastaukset / Teologian ja uskonntutkimuksen valintakoe 2018

Osa 1 (0–10 p.)

MALLIVASTAUS

Kumpikin teksti edustaa synty-yhteisöjensä identiteetin muodostuksen varhaista vaihetta. Muodostus on kesken, mistä kertoo se, että ryhmän jäseniä ei vielä teksteissä tunneta ”kristittyinä” tai ”muslimeina”. Kummassakin tekstissä vedetään poleemisessa hengessä rajaa ulkopuolisiin ja pyritään luomaan omalle ryhmälle erillinen ja myönteinen identiteetti. Rajankäynti teksteissä tapahtuu – kuten sosiaalisen identiteetin teoria ennustaa – suhteessa ryhmien lähimpiin ja samankaltaisimpiin kilpakumppaneihin ja siihen liittyä diskriminoivien stereotyyppien käyttöä.

Galatalaiskirjeessä Paavali vetää rajaa juutalaiskristittyihin uskoviin, joiden mielestä Kristuksen seuraajiksi pakanuudesta kääntyneiden tuli noudattaa Mooseksen lakia. Paavalin näkökulmasta Galatiaan saapuneet julistajat uhkasivat ryhmän myönteistä erottautumista sulauttamalla uskovat juutalaisuuteen. Paavali vastaa uhkaan tarjoamalla uuden tulkinnan vanhatestamentillisesta Abraham-narratiivista. Hän esittää, että juutalaiset ovatkin Abrahamin orjavaimon, Hagarin jälkeläisiä ja vaeltavat lain orjuudessa, kun taas paavalilaiset ryhmät ovat taivaallisen Jerusalemin asukkaita ja ”lupauksen lapsia, kuten lisä oli”. Se, että Paavali pyrkii omimaan ryhmälleen juutalaisen historian, kertoo juutalaisuuden ja orastavan kristinuskon yhteen kietoutuneisuudesta ja läheisyydestä.

Koraanin teksti ei tunne vielä ”muslimien” ryhmää vaan sisäryhmää kutsutaan ”uskoviksi”. Tekstissä leimataan ulkopuolisiksi Kirjan ihmiset. Ryhmä pitää sisällään juutalaiset, kristityt ja saabilaiset, jotka olivat uskovien lähin viiteryhmä ja siksi luontevin kilpakumppani. Heitä syytetään siitä, että he ”eivät usko Jumalaan”, mikä on ymmärrettävissä viittaukseksi Muhammadin seuraajien vaatimaan ehdottomaan monoteismiin. Suhtautuminen Kirjan ihmisiin on kuitenkin kaksijakoista: joidenkin heistä kerrotaan olevan hurskaita. Sosiaalisen identiteetin teorian mukaan sisäryhmälle usein sallitaankin tietty monimuotoisuus ja artikkelissa esitettiin, että Muhammadin seuraajien ryhmä oli alkuvaiheessa inklusiivisempi kuin on aiemmin ajateltu. Tekstin lopussa uskovia kehoitetaan taas vetämään tiukka raja ulkopuolisiin esim. ystävyystymällä vain samoin uskovien kanssa. Samassa yhteydessä uskottomiin liitetään rajuja negatiivisia yleistyksiä: he ovat pahoja, pahantahtoisia ja taistelevat uskovia vastaan.

Osa 2 (0–10 p.)

MALLIVASTAUS

Artikkelin mukaan jumalauskon (teismin) vastinparin (0,5 pistettä, sivu 1) ateismin eli jumalattomuuden (0,5 pistettä, sivu 1) yleistymisen tarkastelussa on syytä huomioida biologiset, persoonallisuuspsykologiset ja sosiokulttuuriset tekijät (0,5 pistettä, sivu 4). Psykologista kaksoisprosessointiteoriaa hyödyntävän tutkimuksen mukaan jumalausko liittyy erityisesti ihmiselle evoluutiossa kehittyneisiin intuitiivisiin tekijöihin (0,5 pistettä, sivut 4–5), mutta yksilön taipumus esimerkiksi harkitsevaan reflektiiviseen ajatteluun lisää ateismin todennäköisyyttä (1,25 pistettä, sivut 3, 7). Ateismi voi myös yleistyä laajemmin johtuen sosiokulttuurisista tekijöistä (0,5 pistettä, sivut 1, 14–16). Uskonottomuus ja ateismi ovatkin yleisimpiä tieteellistä koulutusta painottavissa, vauraissa ja turvallisissa maissa, kuten länsimaissa (0,5 pistettä, sivut 2, 9–10).

Tieteellinen koulutus lisää ateismia, koska se kehittää reflektiivisen ajattelun käyttöä (1,25 pistettä, sivut 3, 9). Tiede myös esittää asioille naturalistisia syitä ja tukee siten naturalistisen maailmankuvan omaksumista (1,25 pistettä, sivut 9, 15). Mitä pidemmälle ihminen tieteellisellä uralla etenee, sen todennäköisempää on ateismi (0,5 pistettä, sivu 9). Tiedeyhteisöissä ateismi onkin tavallista sekä avointa ja siitä helposti tulee näin omaksuttava kulttuurinen normi (0,5 pistettä, sivu 9). Tosin tieteen piiriin hakeutuvat ihmiset ovat jo muutenkin usein reflektiivisesti suuntautuneempia (0,5 pistettä, sivu 9). Lisäksi tieteellinen koulutus tutustuttaa uusiin ajattelumalleihin, joka itsessään voi haastaa perinteisiä maailmankäsityksiä (0,5 pistettä, sivu 15).

Vauraus ja turvallisuus tukevat ateismia ja uskonottomuutta, koska tällöin on vähemmän tarvetta hakea jumallista apua ja lohtua (1,25 pistettä, sivut 9–10). Sen sijaan köyhyys ja uhat lisäävät uskomista turvaa tarjoavaan Jumalaan (0,5 pistettä, sivut 9–10). Ylipäänsä sosiokulttuuri on keskeinen tekijä maailmankuvan muodostumisessa (0,5 pistettä, sivut 8–9), ja jos sosiokulttuuri tukee heikosti yliluonnollista uskomusmaailmaa, se ei ehkä juurru osaksi yksilön maailmankuvaa (0,5 pistettä, sivut 8–9). Kun uskonnoille on olemassa vaihtoehtona toimivat hallinnot ja maalliset turvaverkot, uskonnon merkitys ja näkyvyys kulttuurissa vähenee (0,75 pistettä, sivut 9–10), mikä edelleen vähentää uskonnon tarttumapintaa ihmisiin (0,75 pistettä, sivut 9–10). Vapaissa, demokraattisissa maissa ihmiset voivat yleensä myös omaksua ja levittää ateistisia näkemyksiä ilman pelkoa rangaistuksesta (0,5 pistettä, sivu 15). Historiallisesti ateismia/naturalismia ovat voineet mahdollistaa esimerkiksi (0,5 pistettä per esimerkki, max. kolme esimerkkiä) antiikin Jooniassa vauraus ja katsomuksellinen vapaus (sivu 11), valistusaikana siirtomaakaupan kasvun kerryttämä vauraus (sivu 13) sekä 1800–1900-luvuilla teollistumisen synnyttämä elintason nousu, tieteen kehitys (mm. Darwinin luonnonvalintateoria) ja demokratisoituminen (sivut 13–14). Ylipäänsä nykyään vakaisissa maallistuneissa (kaunpunkki)ympäristöissä tarve tukeutua intuitiivisiin selityksiin vähenee, koska pääosa ilmiöistä on ihmisen hallitsevia ja/tai tieteen selittämiä (1,25 pistettä, sivu 9).

Lisäpisteet

- Vastaus on muodoltaan erityisen selkeä ja johdonmukainen – 0,25–0,5 pistettä

- Vastauksessa tuodaan esiin edellä mainittuun pisteytykseen kuulumattomia osuvia havaintoja tai artikkelissa olleita yksityiskohtia (kuten selitetään tarkemmin kaksoisprosessointiteoriaa, esitetään vaurauteen ja turvallisuuteen liittyviä esimerkkejä tai annetaan nimiä, prosenttimääriä yms.) – 0,25–0,75 pistettä

Osa 3 (0–10 p.)

PISTEYTYS

1.1. Pyhä (s. 226, 227) **2p** (teoreettinen maksimi 3,25p)

- Tärkeinä pidetyt, vakavasti otettavat ja luovuttamattomat asiat, **1p**
- jotka yhdistävät ihmisen transsendentaaliseen läsnäoloon. (s.226) **0,5p**
- Pyhinä pidetyt asiat ovat suhteessa kontekstiin ja siksi vaihtelevat. (s.226) **0,5p**
- Pyhän suhde arkeen vaihtelee eri ajatusmalleissa: se voi mieltä osaksi arkea (lestadiolaisuus) tai olla erotettuja arjesta (Durkheim) (s.226) **0,5p**
- Pyhä voi tulla todeksi ruumiillisissa kokemuksissa tietyssä ajassa ja paikassa (s.227) **0,25p**
- Lestadiolaisuudessa pyhä konkretisoituu ehkäisemättömyydessä eli 'luomistapahtuman' kunnioittamisessa osana arkea ja ruumiillisuutta (s.227) **0,25p**
- Käsitteisiin pyhästä vaikuttavat muut vallalla olevat aatteet, (kuten lestadiolaisuuden tapauksessa mystiikka ja materialistinen antropologia) (s. 226, 227) **0,25p**

1.2. Eletty uskonto (s. 227, 237-238) **2p** (teoreettinen maksimi 2,75p)

- Teoreettinen käsite (s. 227), joka kuvaa tutkimuksellisen kiinnostuksen kohdetta **0,5p**
- Arkisen elämän uskonnolliset käytänteet: miten tavalliset ihmiset harjoittavat, kokevat ja ilmaisevat uskontoa ja hengellisyyttä jokapäiväisessä elämässä (s. 227) **1p**
- Yksi painopisteistä eletyn uskonnon tutkimuksessa on ruumiillisuus uskonnollisten käytänteiden kohteena: arkisen elämän ruumiillistuneet käytänteet uskonnollisten instituutioiden sisällä ja ulkopuolella (s. 227-228) **0,5p**
- Kiinnostuksen kohteena sosiaalisesti jaetut uskonnolliset käytänteet (s. 228), käsitys todellisuuden sosiaalisesta rakentumisesta tyypillinen lähestymistapa (228) **0,25p**
- Sekä teologialla että ruumiilla on merkitystä: Vaihtelevia painotuksia kognitiivisen merkityksestä – onko käytänteiden takana oleviin kognitiivisiin prosesseihin ja uskoon kiinnitetty tarpeeksi huomiota? (s. 228) **0,25p**
- Eletty uskonto keskittyy käytänteisiin, (s. 237) häivyttää rajaa opin ja elämän kaltaisten vastakkainasettelujen välillä – erotuksena eletyn uskon tutkimuksesta, joka ottaa ruumiin ja teologian tarkasteluun yhtä aikaa, ja jossa myös teologisen tradition ja opin asema on vahva (s. 238) **0,25p**

1.3. Uskonnollinen käytänte (s. 228) **2p** (teoreettinen maksimi 3,5p)

- Käytänteet, jotka liittyvät uskonnolliseen yhteisöön. **0,5p**
- Esim. käsien liittäminen rukoukseen (tai muu esimerkki, enintään yksi huomioidaan) **0,25p**
- Viittaa konstruktion, joka rakentaa yksilöitä sosiaalisina olentoina **0,75p**
- ja sosiaalisia maailmoja yksilöiden ympärillä **0,75p**
- Nähty uskonnollisen identiteetin olennaisena pohjana **0,25p**
- Käytänteiden kautta yksilö sisäistää uskonnolliset symbolit ja merkitykset **0,25p**
- Käytänteet liittyvät ruumiin uskonnollisiin merkityksiin. **0,25p**
- Käytänteet tukevat uskonnollista kokemusta ja elämää **0,25p**
- Käytänteiden taustalla olevat tiedolliset ja kognitiiviset prosessit antavat käytänteille niiden merkityksen **0,25p**

2. Ruumiin ja teologian suhde lestadiolaisuudessa (s. 230-232, 234, 236-238) **4p** (teoreettinen maksimi 7p)

- Usein implisiittinen ja argumenttiltaan monitasoinen (s. 234) **0,5p**. Ehkäisykielto ilmaistaan usein teologisin argumentein, jolloin uskovalta toivottavaa tekoa kutsutaan uskomiseksi eikä ehkäisystä kieltäytymiseksi. Ehkäisemättömyys näyttäytyy myös pelastuskysymyksenä. **0,25p**
- Kaksisuuntainen tai kehällinen **0,5p**. Teologia rakentaa suhdetta ruumiiseen, mutta ruumis myös rakentaa teologiaa. (s. 230) (Tämä tarkennus tuottaa edellä olevan pistemäärän myös yksinään, mutta sen mainitseminen ei tuo lisäpisteitä. Sama pätee muissakin vastaavasti merkityissä kohdissa)
- Limittäinen **0,5p**. Uskon ruumiillinen aspekti ja teologinen ulottuvuus esiintyvät samassa lausahduksessa. (s. 230, 231)
- Kiinteä (s. 236) **0,25p** Lestadiolaisuus vahvasti ruumiillisena uskonnonharjoittamisena asettuu osaksi monimuotoista luterilaista ruumiillisuutta. (s. 228)
- Teologia ruumiillistuu **1p**. Teologia vahvasti sisäistetty ja vaikuttaa arkisessa elämässä (s. 236).
- Ruumis ja teologia kietovat ihmisen materiaalisen kehon ja idean pyhästä yhdeksi ruumiillistuneeksi kokonaisuudeksi. (s. 236) **0,25p**
- Ruumiillinen teologisoituu **1p**, ruumiillinen kokemus ohjaa uudenlaiseen teologian tulkintaan, ruumiillinen saa uusia teologisia merkityksiä (s. 236)
- Ruumiillisuus saa hengellisen ulottuvuuden (kun ikuisuusnäkymää korostetaan): päätökset omaa ruumista koskien ovat ikuisuus-kysymyksiä **0,25p**
- Ruumiillisuus on hengellistä: koko ihmisen elämä on Jumalan varassa. (s. 234) **0,25p**
-
- Kaksi eri vanhurskauttamiskäsitystä **1p**: pyhityslinjan tulkinnassa ehkäisemättömyys on ainoa vaihtoehto uskossa säilymiseksi juuri ruumiillisten tekojen ja teologian tiiviissä kytköksessä, armolinjalla ruumiillisilla teoilla ei ole tällaista vanhurskautta lisäävää tai estävää merkitystä
- Ruumiillisuus ilmenee aineistossa ristiriitaisena (s. 231). **0,25p**
- Pyhä ruumiillistuu juuri naisen ruumiissa, jolloin naiset kokevat kuuliaisuudesta miehiä suuremman vastuun. (s. 232) (tai muu gender-näkökulman huomioiminen, enintään yksi huomioidaan arvostelussa) **0,25p**
- Eletyssä uskossa uskon kognitiivinen ulottuvuus (teologia) ja materiaalinen ulottuvuus (ruumis) otetaan huomioon yhtä aikaa (s. 238) **0,25p**
- Henkilökohtaisen uskon korostaminen operoi teologisen tiedon ja ruumiin tiedon kanssa. (s. 237) **0,25p**
- Teologian ja ruumiin välillä on jännite, jossa lestadiolaisen eletyn uskonnon kokonaisuus rakentuu. (s. 228) **0,25p**